

Klicka på länkarna nedan för att ta dig till rätt tentamensuppgift.

		Nivå	
Tentamensuppgift	1	E	Täckningsbidrag.
Tentamensuppgift	2	E	Nollpunkt.
Tentamensuppgift	3	E	Påläggsprocent.
Tentamensuppgift	4	E	Resultat.
Tentamensuppgift	5	E	Resultatbudget.
Tentamensuppgift	6	E	Likviditetsbudget.
Tentamensuppgift	7	E	Kalkylmetod.
Tentamensuppgift	8	E	RK, FK & TK.
Tentamensuppgift	9	C	Resultat- & likviditetsbudget.
Tentamensuppgift	10	C	Resultat.
Tentamensuppgift	11	C	Budgeterad balansräkning.
Tentamensuppgift	12	C	Självkostnad.
Tentamensuppgift	13	A	Resultatdiagram.
Tentamensuppgift	14	A	Beläggningsgrad & debitering.
Tentamensuppgift	15	A	Resultatbudget.

Omdöme **E**

[upp]

Uppgift 1

Snömos AB är ett nystartat företag som endast säljer snökedjor till lastbilar. De tillverkar sina kedjor för 70 kr/st och säljer dem för 270 kr/st. Företagets FK är 1 000 000 kr. Beräkna företagets TB.

svar

$$\begin{aligned} & \text{Täckningsbidrag} \\ & = p/\text{st} - \text{RK}/\text{st}. \\ & = 270 \text{ kr}/\text{st} - 70 \text{ kr}/\text{st}. \\ & = \mathbf{200 \text{ kr}/\text{st}}. \end{aligned}$$

Uppgift 2

Ange vid vilket antal Snömos AB, i uppgift A, börja generera vinst.

svar

$$\begin{aligned} & \text{Nollpunktsvolym} \\ & = \text{FK} \div \text{TB}/\text{st}. \\ & = 1\,000\,000 \text{ kr} \div 200 \text{ kr}/\text{st}. \\ & = 5\,000 \text{ st}. \\ & = \text{När de säljer den } \mathbf{5\,001:e} \text{ varan genererar de 200 kr i vinst, osv.} \end{aligned}$$

Uppgift 3

Green AB importerar ergonomiska trädgårdsverktyg. En av deras räfsor kostar 20 kr/styck och säljs för 180 kr/st. Hemtagningskostnaden för 1 000 räfsor är 10 000 kr. Beräkna företagets pålägsprocent.

svar

$$\begin{aligned} & \text{Pålägsprocent} \\ & = \text{pålägg i kronor} \div \text{IVK}. \\ & = [\text{pris}/\text{st} - \text{rk}/\text{st} - \text{hemtagningskostnader}] \div \text{IVK}. \\ & = [180 \text{ kr}/\text{st} - 20 \text{ kr}/\text{st} - 10 \text{ kr}/\text{st}] \div [20 \text{ kr}/\text{st} + 10 \text{ kr}/\text{st}] \times 100. \\ & = 150 \text{ kr}/\text{st} \div 30 \text{ kr}/\text{st} \times 100. \\ & = \mathbf{500 \%}. \end{aligned}$$

Uppgift 4

Beräkna företagets resultat om FK är 1 200 000 kr, RK/st är 500 kr och priset är 2 000 kr. Volymen är 1 000 st.

svar

$$\begin{aligned} & \text{Resultat} \\ & = \text{TI} - \text{TK} = p/\text{st} \times \text{volym} - \text{RK}/\text{st} \times \text{volym} - \text{FK}. \\ & = [2\,000 \text{ kr} \times 1\,000 \text{ st}] - [500 \text{ kr} \times 1\,000 \text{ st}] - 1\,200\,000 \text{ kr}. \\ & = 2\,000\,000 \text{ kr} - 500\,000 \text{ kr} - 1\,200\,000 \text{ kr}. \\ & = \mathbf{300\,000 \text{ kr}}. \end{aligned}$$

Omdöme **E**

[upp]

Uppgift 5

Automat AB är ett nystartat företag. Företaget gör sin första budget.

Beräkna årets resultat och fyll i resultatbudgeten till höger.

Resultatbudget 20x1

Intäkter

Försäljning 450 000

Summa intäkter =

Kostnader

Varuinköp 66 000

Personal 289 000

Övriga rörelsekostnader 45 000

Summa kostnader =

Årets resultat =

Uppgift 6

Korrigerade de fel som finns i nedan likviditetsbudget.

Likviditetsbudget 20x1

IB = 50 000

Intäkter

Försäljning 900 000

Summa intäkter =

Utbetalning

Varuinköp 420 000

Personal 320 000

Övriga utbetalningar 140 000

Summa utbetalning =

UB =

Likviditetsbudget 20x1 - rättad

IB = 50 000

Inbetalning

Försäljning 900 000

Summa inbetalning =

Utbetalning

Varuinköp 420 000

Personal 320 000

Övriga utbetalningar 140 000

Summa utbetalning =

UB =

Uppgift 7

Vilken kalkyl ska du använda dig av om du endast säljer en produkt.

svar

Divisionskalkyl [Genomsnittskalkyl].

Omdöme **E**

[upp]

Uppgift 8

Vad beskriver nedan meningar?

A.

En kostnad som inte förändras med volymen.

sva

Fast kostnad.

B.

Den volym där intäkter och kostnader är lika stora.

sva

Nollpunktsvolym.

C.

En kostnad som förändras med volymen.

sva

Rörlig kostnad.

D.

Den sammanlagda kostnaden.

sva

Total kostnad.

E.

När du multiplicerar volym med pris/st.

sva

Total intäkt.

F.

Den punkt där kurvorna för TK och TI skär varandra i ett resultatdiagram.

sva

Nollpunkten.

Omdöme **C**

[upp]

Uppgift 9

Vilken budget påverkas av nedan poster. Välj mellan likviditetsbudget, resultatbudget eller båda. Kryssa i dina val i nedan tabell.

	RB	LB
A. Kontant betalning av lokalhyra.	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
B. Personalens bruttolön.	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
C. Avskrivning på en anläggningstillgång.	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
D. Betalar ränta kontant till banken.	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
E. Amortering på ett banklån.	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
F. Varuinköp på kredit.	<input checked="" type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>
G. Kund betalar en kundfordran.	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
H. Eget uttag i en enskild firma.	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
I. Kontant inköp av frimärken.	<input checked="" type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
J. Kontant inköp av maskin.	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
K. Nettolön som utbetalas via bankkonto.	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>

Uppgift 10

Plastpåsar AB som omsätter 5 500 000 kr har följande poster i sin ekonomi. Amortering 160 000 kr, lokalhyra 292 000 kr, personalkostnader 710 000 kr, marknadsföring 192 000 kr, banklån 800 000 kr, arbetskläder 32 000 kr och varuinköp 2 985 000 kr. Vilken omsättning behöver företaget för att uppnå ett resultat på 1 500 000 kr?

svar

Resultat

= intäkter – kostnader.

= 5 500 000 kr – 4 211 000 kr. Kostnader = 292' + 710' + 192' + 32' + 2 985'

= 1 289 000 kr.

Ny omsättning

= vinst – årets resultat + omsättning.

= 1 500 000 kr – 1 289 000 kr + 5 500 000 kr.

= 5 711 000 kr.

Omdöme **C**

[upp]

Uppgift 11

Mattor & Plädar AB behöver de investera i två st nya maskiner. Banken kräver att de själv satsar 100 000 kr för att erhålla ett lån på 500 000 kr. Olivia gör en budgeterad balansräkning per den 1 januari 20x1.

Tillgångar		Eget Kapital	
Maskiner	500 000	Egen insättning	100 000
Bankkonto	100 000	Skulder	
		Banklån	500 000
<i>S:a tillgångar</i>	<i>600 000</i>	<i>S:a EK + skulder</i>	<i>600 000</i>

Hjälp Olivia ta fram en budgeterad balansräkning per den 31 december 20x1. Bortse från moms.

- ▶ Maskinerna skrivs av, direkt avskrivningsmetod, med 20 % årligen.
- ▶ Vid årets slut finns det kvar osålda varor till ett värde av 125 000 kr.
- ▶ Kundfordringarna uppgår till 150 000 kr.
- ▶ Banklånet amorteras på 10 år.
- ▶ Företagets leverantörsskulder uppgår till 125 000 kr.
- ▶ Företaget har en momsskuld till staten på 65 000 kr.
- ▶ Likviditeten vid årets slut är 275 000 kr. I kassan finns 75 000 kr och på bankkontot finns 200 000 kr.

Tillgångar		Eget Kapital	
Maskiner	400 000	Egen insättning	100 000
Varulager	125 000	Årets resultat	210 000
Kundfordringar	150 000	Skulder	
Bankkonto	200 000	Banklån	450 000
Kassa	75 000	Leverantörsskulder	125 000
		Skatteskulder	65 000
<i>S:a tillgångar</i>	<i>950 000</i>	<i>S:a EK + skulder</i>	<i>950 000</i>

↑ Tillgångar = EK & skulder ↑

Omdöme **C**

[upp]

Uppgift 12

En liten pall UF tillverkar och säljer en liten grön ECO pall med sits i ull från fåren på ön Hven mitt i Öresund. Deras pall består av tre ben lackerade i en illgrön färg, en rund träsits och 8 cm skumgummi till sitsen som ska täckas med ett ullfordral. Benen sitter fast i sitsen med tre träpluggar som limmas.

En liten pall UF köper in planhyvlad furu till sitsen 2,1x16,7x360 cm som limmas samman, tre brädor åt gången. Därefter sågas det upp i 7 st runda sitsar á 50 cm i diameter och slutligen monteras benen.

Företaget köper in virke i dimensionen 2,1x16,7x360 cm för 90 kr/m, målade ben i furu för 160 kr för 4 st, 60 st träplugg för 16 kr, 1 lit trälim för 65 kr och fordral i ull för 250 kr/st. Skumgummi kostar 12,44 per stol. Det åtgår ca 2 cl lim för varje pall.

Övriga kostnader uppgår till 100 000 kr. De budgeterar ett resultat på 40 000 kr och de planerar att tillverka 280 gröna ECO pallar. Bortse från moms.

A.

Beräkna självkostnaden för en pall.

Produktkalkyl

Virke till rund sits	138,86	[3 st x 3,6 m x 90 kr/m] ÷ 7 pallar
3 målade träben	120,00	160 kr ÷ 4 st x 3 st
Träplugg	2,40	16 kr ÷ 60 st x 9 st
Trälim	1,30	65 ÷ 100 cl x 2 cl
Fårull	250,00	250 kr/st
Skumgummi	12,44	12,44
Självkostnad/styck	= 525,00	RK/st

B.

Utgå från sjk/st och beräkna priset exklusive moms för en pall.

svar

Pris exklusive moms
 = sjk/st + FK/st + vinst/st
 = 525 kr/st + [100 000 kr + 40 000 kr] ÷ 280 st.
 = **1 025 kr/st.**

Omdöme **A**

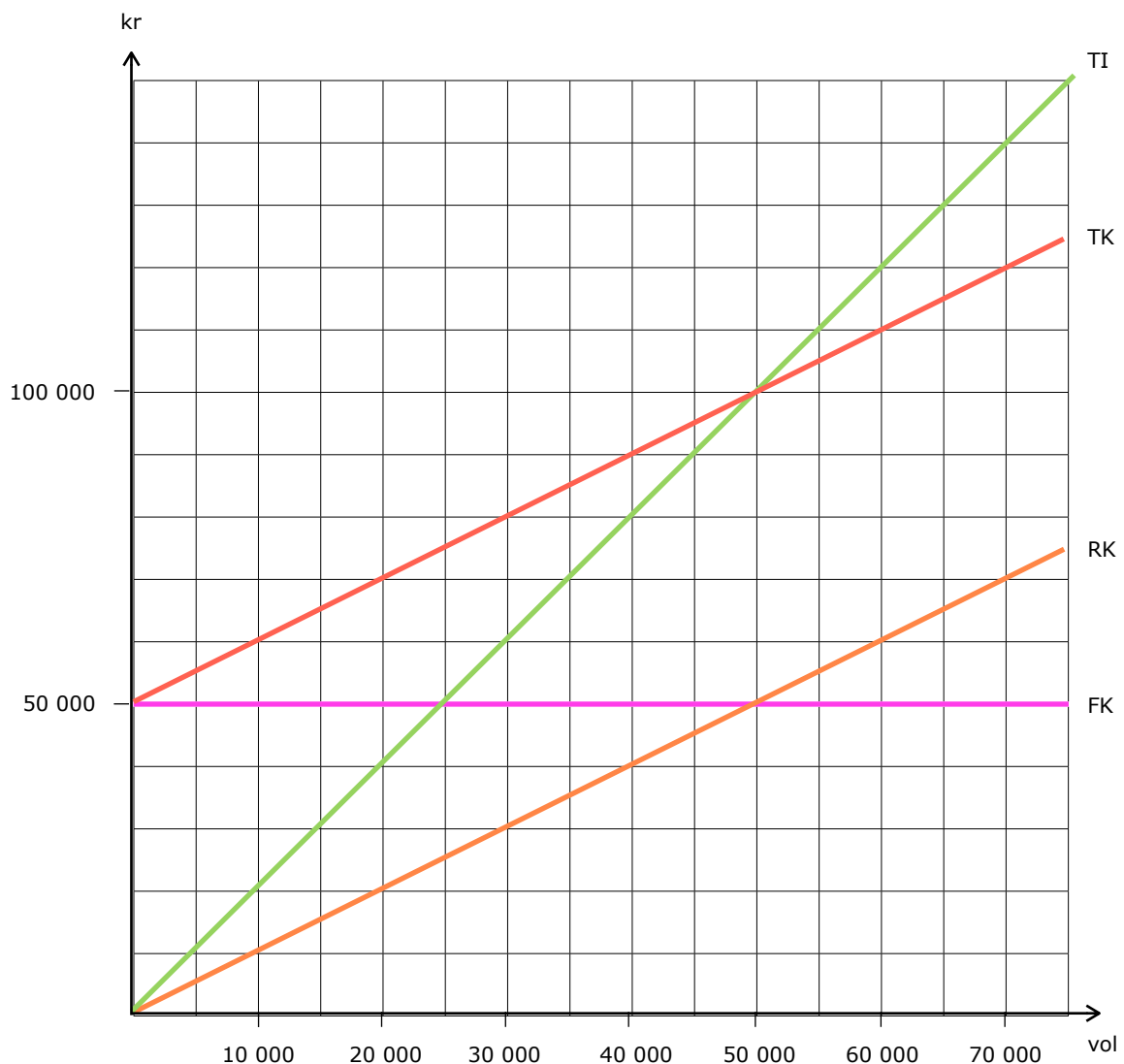
[upp]

Uppgift 13

I företagets resultatdiagram nedan visas ett antal linjer. Använd dem för att rita in kritisk volym, kritisk omsättning och säkerhetsmarginal i st och i kr.

Bevisa din analys genom att visa uträkningar på kritisk volym och kritisk intäkt på nästa sida. Företaget säljer 7 000 enheter.

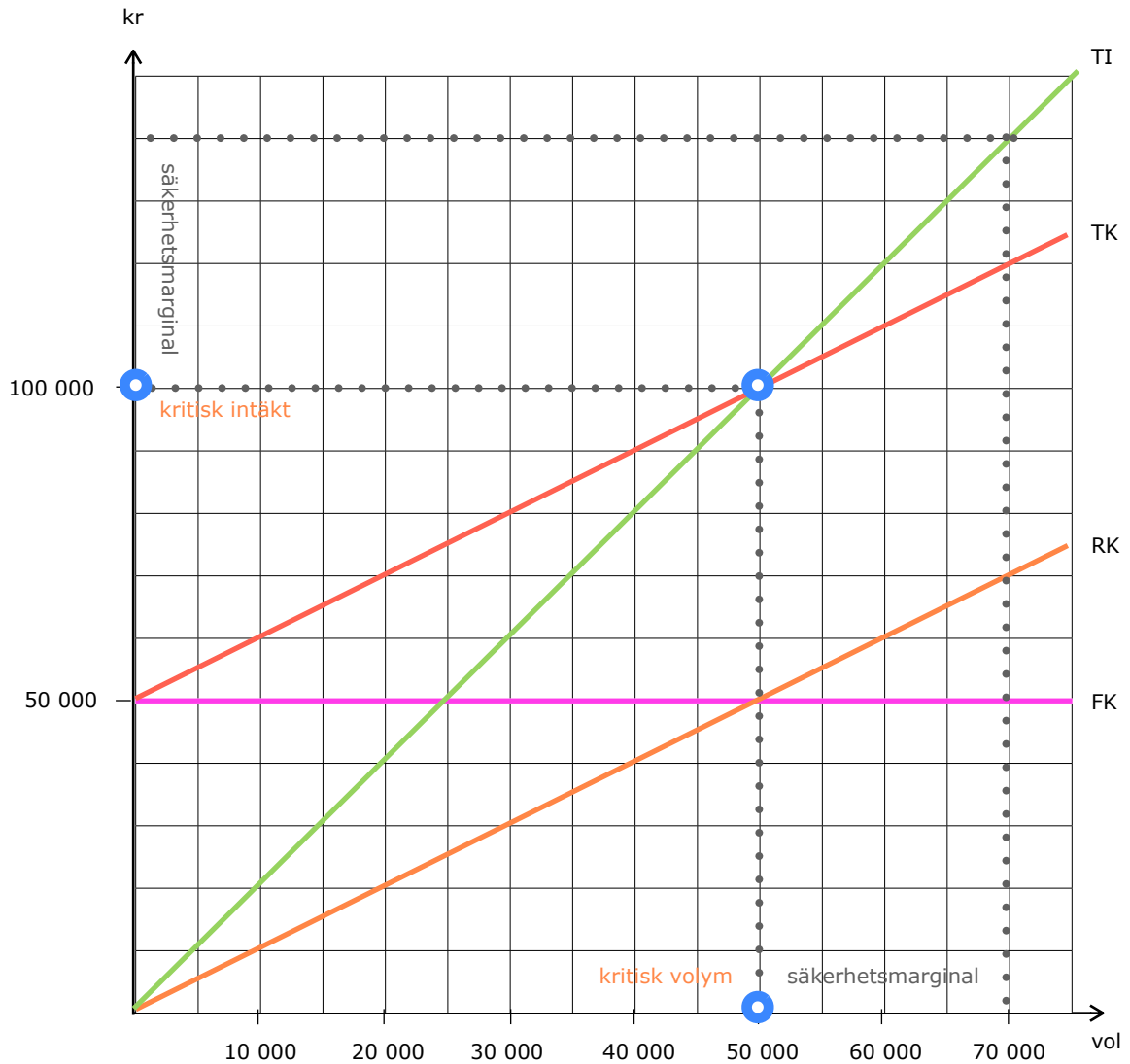
FK är 5 000 kr, RK/st är 1 kr/st och p/st är 2 Kr/st.



Omdöme **A**

[upp]

Uppgift 13 forts ..



Uträkningar på nästa sida.

Omdöme **A**

[upp]

Uppgift 13 forts ..

A.

Bevisa din analys genom att beräkna företagets kritiska volym.

svar

$$\begin{aligned} \text{Kritisk volym} &= \text{FK} \div \text{TB/st.} \\ &= 50\,000 \text{ kr} \div [2,00 \text{ kr/st} - 1,00 \text{ kr/st.}] \\ &= 50\,000 \text{ kr} \div 1,00 \text{ kr/st.} \\ &= \mathbf{50\,000 \text{ st.}} \end{aligned}$$

B.

Bevisa din analys genom att beräkna företagets kritiska intäkt.

svar

$$\begin{aligned} \text{Kritisk intäkt} &= \text{FK} \div \text{TG.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{TB/st} &= p/\text{st} - \text{RK/st.} \\ &= 2,00 \text{ kr/st} - 1,00 \text{ kr/st.} \\ &= 1,00 \text{ kr/st.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{TG} &= [\text{TB/st} \div p/\text{st}] \times 100. \\ &= [1,00 \text{ kr/st} \div 2,00 \text{ kr/st}] \times 100. \\ &= 50 \%. \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Kritisk intäkt} &= \text{FK} \div \text{TG.} \\ &= 50\,000 \text{ kr} \div 0,50. \\ &= \mathbf{100\,000 \text{ kr.}} \end{aligned}$$

Eller ..

$$\begin{aligned} \text{Kritisk intäkt} &= \text{kritisk volym} \times p/\text{st.} \\ &= 50\,000 \text{ st} \times 2 \text{ kr/st.} \\ &= \mathbf{100\,000 \text{ kr.}} \end{aligned}$$

C.

Beräkna säkerhetsmarginalen i procent för företagets verksamhetsvolym.

svar

$$\begin{aligned} \text{Säkerhetsmarginal i \%} &= [\text{verklig volym} - \text{kritisk volym}] \div \text{verklig volym} \times 100 \\ &= [70\,000 \text{ st} - 50\,000 \text{ st}] \div 70\,000 \text{ st} \times 100. \\ &= [20\,000 \text{ st} \div 70\,000 \text{ st}] \times 100. \\ &= \mathbf{28,57 \%.} \end{aligned}$$

Omdöme **A**

[upp]

Uppgift 14

Flora, Alma och Kenny har precis avslutat sista året på ekonomprogrammet. De startar upp designföretaget Gadda Mera AB. Under ett verksamhetsår kan de maximalt debitera 1 800 timmar per medarbetare. Det avgår 6 % för sjukdom och annan frånvaro och 17 % för administration och fortbildning. Företagets rörelsekostnader budgeteras till 2 800 000 kr och deras förväntade resultat budgeteras till 1 000 000 kr.

A.

Beräkna hur mycket Kladda Mera AB ska debitera per timme.

svar

Antal anställda.	3 st.
Antal arbetstimmar per anställd och år.	1 800 tim.
Totalt antal timmar	= 5 400 tim.

Avgår sjukdom och annan frånvaro, 6 %.	– 324 tim.
Totalt antal timmar närvaro.	= 5 076 tim.

Avgår administration och fortbildning, 17 %.	– 918 tim.
Debiterbara timmar.	= 4 158 tim.

Totala kostnader.	2 800 000 kr.
Budgeterad vinst.	1 000 000 kr.

Timdebitering [divisionskalkyl]
 = [totala kostnader + budgeterad vinst] ÷ debiterbara timmar.
 = 3 800 000 kr ÷ 4 158 timmar.
 ≈ **914 kr/tim.**

B.

Beräkna Kennys beläggningsgrad när han debiterar 1 206 tim.

svar

Beläggningsgrad
 = antal debiterade timmar ÷ antal möjliga timmar
 = 1 206 tim ÷ [4 158 tim ÷ 3 personer]
 = 1 206 tim ÷ 1 386 tim x 100.
 ≈ **87 %.**

C.

Beräkna företagets omsättning.

svar

Omsättning
 = antal debiterade timmar x pris per timme.
 = 4 158 x 914 kr/tim.
 = **3 800 412 kr.**

Omdöme **A**

[upp]

Uppgift 15

Förra året var ett bra år för Prylbutiken AB i Jönköping. Silvia som arbetar som ekonomiassistent på företaget ber dig om hjälp med att sammanställa nästa års resultatbudget. Till din hjälp har du företagets resultaträkning från 31 dec 20x1.

A.

Sammanställ en resultatbudget för 20x2.
Du finner användbar info på nästa sida.

	20x1	20x2
Intäkter		
Försäljning; butik	16 000 000	15 200 000
Försäljning; webb	9 000 000	12 150 000
Försäljning; 50 % REA	6 000 000	5 280 000
Summa intäkter	= 31 000 000 =	= 32 630 000
Kostnader		
Varukostnader	19 000 000	17 100 000
Bruttovinst	= 12 000 000 =	= 15 530 000
Lokalhyra	480 000	528 000
Städning	48 000	48 000
El	395 000	383 150
Övriga externa kostnader	1 200 000	1 284 000
Löner	4 800 000	4 934 400
Arbetsgivaravgifter, 40 %	1 920 000	1 973 760
Avskrivning	1 500 000	1 680 000
Räntekostnader	138 000	146 000
Summa rörelsekostnader	= 10 481 000 =	= 10 977 310
Årets resultat	= 1 519 000 =	= 4 552 690

Omdöme **A**

[upp]

Uppgift 15 forts ..

Inför budgetarbetet 20x2 har Silvia sammanställt nedan ekonomisk info.

- ▶ Försäljning i butik budgeteras minska med 5 %.
- ▶ Försäljning på webben budgeteras öka med 35 %.
- ▶ REA budgeteras minska med 12 %.
- ▶ Leverantörsskulder budgeteras till 790 000 kr.
- ▶ Varukostnaderna kommer att minska med 10 %.
- ▶ Personalkostnaden kommer att öka med 5 %.
- ▶ Hyresvärden har aviserat om en hyreshöjning på 10 %.
- ▶ Kundfordringar budgeteras till 910 000 kr.
- ▶ Byte av elleverantör medför en minskning med 3 %.
- ▶ En ny investering kräver nytt banklån 1 800 000 kr.
- ▶ Räntekostnaden ökar med 8 000 kr.
- ▶ En ny investering ökar årets avskrivning med 12 %.
- ▶ Övriga kostnader budgeteras öka med 7 %.
- ▶ Lönerörelsen aviserar en ökning med 2,8 %.

B.

Beräkna företagets bruttovinstprocent för 20x1.

sva

Bruttovinstprocent
 = bruttovinst i kronor ÷ totala intäkter.
 = [31 000 000 kr – 19 000 000 kr] ÷ 31 000 000 kr x 100.
 = 12 000 000 kr ÷ 31 000 000 kr x 100.
 = **38,71 %.**

C.

Beräkna företagets budgeterade bruttovinstprocent för 20x2.

sva

Bruttovinstprocent
 = bruttovinst i kronor ÷ totala intäkter.
 = [32 630 000 kr – 17 100 000 kr] ÷ 32 630 000 kr x 100.
 = 15 530 000 kr ÷ 32 630 000 kr x 100.
 = **47,59 %.**

D.

Beräkna företagets budgeterade nettovinstprocent för 20x2.

sva

Nettovinstprocent
 = nettovinst i kronor ÷ totala intäkter.
 = [totala intäkter – totala kostnader] ÷ totala intäkter.
 = 4 552 690 ÷ 32 630 000 kr x 100.
 = **13,95 %.**